

Izdavač: Profil International d.o.o., Kaptol 25, Zagreb
Za izdavača: Daniel Žderić
Glavni urednik: Drago Glamuzina
Urednica: Iva Karabaić
Prevela: Sanja Bezlaj Ilijić
Lektura: Marina Baniček
Grafičko oblikovanje: Renata Puki
Oblikovanje ovitka: Studio 2M

Naslov originala: 100 Simple Secrets of Great Relationships: What Scientists Have Learned and How You Can Use It
Izdavač originala: HarperSanFrancisco, dio HarperCollins Publishers Inc.
Copyright © 2003 David Niven

Sva prava pridržana. Niti jedan dio ove knjige ne može biti objavljen ili pretisnut bez prethodne suglasnosti nakladnika i vlasnika autorskih prava.

ISBN: 953-12-0005-X

Tisak: Profil, 2004.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica – Zagreb

UDK 159.913:159.942
159.942:159.913

NIVEN, David

100 jednostavnih tajni uspješnih veza :
što su znanstvenici otkrili i kako vi to
možete iskoristiti / David Niven ;
<prevela Sanja Bezlaj Ilijić>. - Zagreb :
Profil international, 2004.

Prijevod djela: 100 simple secrets of
great relationships. - Bibliografija.

ISBN 953-12-0005-X

I. Ljubavni odnosi -- Psihološki savjetnik
II. Ljubav -- Komunikacijski aspekti

440923129

100 jednostavnih tajni uspješnih veza

Što su znanstvenici otkrili i kako vi to možete iskoristiti

dr. sc. David Niven

PROFIL

Zahvale

Bilo mi je zadovoljstvo surađivati s Gideonom Weilom i osobljem HarperSanFrancisca te sa Sandy Chorom, mojim agentom. Svima zahvaljujem na entuzijazmu i na tome što su mi pomogli da ova knjiga postane koristan alat u rukama svakog čitatelja.

Napomena čitateljima

Svaki od 100 ovdje predstavljenih navoda temelji se na zaključcima do kojih su došli znanstvenici koji se bave istraživanjem veza. Svaki od navoda donosi neko znanstveno otkriće, nadopunjeno savjetom i popraćeno primjerima koji se na njega odnose. Znanstveni zaključci predstavljeni u svakom poglavlju temelje se na metaanalizi raznih istraživanja koja su proučavala veze, a to znači da je svaki zaključak donesen na temelju rada mnogih istraživača koji su istraživali istu temu. Kako bi se svakome čitatelju omogućilo da pronađe dodatne informacije vezane uz pojedinu temu, u svakom se poglavlju navodi izvor na temelju kojeg je izvučen zaključak, a na kraju knjige nalazi se i opsežna bibliografija najnovijih stručnih knjiga o vezama i odnosima.

Uvod

Jednom sam držao predavanje grupi umirovljenika okupljenih u društveno-rekreacijskom domu u Delray Beachu na Floridi. U publici je sigurno bilo preko dvadeset ljudi koji su bili u braku tri desetljeća ili više. Oni su u životu doživjeli sve moguće vrste veza – i čuli sve moguće savjete o njima. Nakon izlaganja su me upitali čime se trenutno bavim pa sam natuknuo da upravo proučavam zaključke do kojih su došla znanstvena istraživanja veza. Odmah su počeli stizati komentari.

Umirovljenici se nisu mogli složiti oko mnogih stvari, ali su svi potvrdno kimali kada je neki čovjek rekao: „Ne postoji nijedna druga tema o kojoj možete dobiti tako loše savjete. Zapravo, možda samo o burzovnom tržištu. Ali onda su veze definitivno odmah na drugom mjestu.“ Tada su od parova koji su u braku već četrdeset ili pedeset godina počele stizati priče o tome kako su im prijatelji govorili da njihov brak neće potrajati niti šest mjeseci. Neka je žena rekla da joj je vlastita majka na dan vjenčanja rekla da ne vjeruje da će u braku izdržati ni idućih šest tjedana.

„Ni u pjesmama se više ne može naći to da prijatelji i obitelj potiču mlade ljude da život provedu zajedno – naprotiv, pune su upozorenja“, reče druga žena. „Govore samo o tome kako će biti teško, kako neće potrajati... To je zato što su veze stvar koju ljudi ne odobravaju dokle god se one tiču tuđih života.“

„Međutim, da su ljudi to primjenjivali i na sebe, veza uopće ne bi ni bilo. Kad čovjek razmišlja o sebi, optimističan je 'Pa naravno, sve

će biti dobro' no kad se obraća drugima, onda uvijek govori 'Ne znam, bit će teško. Jeste li sigurni da ste spremni?'"

Dijeleći kasnije svoju sumnjičavost prema lošim savjetima – savjetima koji dolaze od ljudi koji su ljuti na cijeli svijet ili ljudi koji samo traže nečije sažaljenje – mnogi su priznali da su i sami skloni davati savjete svojoj djeci i unucima ili izražavati svoje mišljenje o bilo kome.

No njihove su primjedbe najčešće bile popraćene optimizmom i nadom kad su govorili o vlastitim vezama – optimizmom prilično suprotnim negativnim riječima koje su slušali kao mladići i djevojke.

Medu stvarima za koje su mi rekli da svakako trebam uključiti u svoju knjigu bile su i sljedeće:

- Pronađite zlatnu sredinu što podrazumijeva da dio vremena provodite zajedno, a dio svatko za sebe.
- Imajte strpljenja, komunicirajte i tražite kompromise.
- Razgovarajte o svim problemima koji naiđu.
- Budite nesebični.
- Njeguajte jaki poslovni moral, smisao za humor i ljubav prema obitelji.
- Recite „žao mi je“, „hvala“ i „opraštam ti“.
- Njeguajte uzajamno poštovanje.
- Uživajte u društvu onoga drugoga.
- Zajednički težite istini, dobroti i ljepoti.
- Poštujte osobnost svoga partnera i tolerirajte različitosti.
- Jedno drugome pokazujte da vam je stalo.
- Recite „u dobru i u zlu, ali nikada za ručkom“.
- Uvijek poželite laku noć, čak i onda kada ste zbog nečega uznemireni.

Dok sam im objašnjavao da ću knjigu pisati na temelju zaključaka koje su donijela znanstvena istraživanja o vezama, umirovljenici su mi rekli da im se uvijek mogu ponovno obratiti ako ipak zatrebam njihov savjet.

Ova knjiga, *100 jednostavnih tajni uspješnih veza*, predstaviti će vam zaključke do kojih su došli znanstvenici proučavajući veze, ponašanje

pri izlascima i brakove milijuna ljudi. Svako poglavlje donosi sažetak nekog znanstvenog otkrića, neki stvaran primjer iz života koji će ilustrirati dotično načelo i osnovne savjete kojih biste se trebali držati želite li postići veće zadovoljstvo u vlastitom životu.

Dok sam provodio istraživanje za ovu knjigu, pregledavajući tisuće izvještaja o vezama, vidio sam mnoge studije koje potvrđuju većinu misli koje su mi iznijeli ljudi u domu umirovljenika. I dok se svijet oko nas na bezbroj načina promijenio u odnosu na vrijeme kad su se oni vjenčali, osnovne ljudske istine o potrebi za vezom i o onome što ljudima u vezi treba, ostale su iste. A pored toga, za utjehu mojim prijateljima iz doma umirovljenika, ova otkrića uopće nisu pesimistična. Glavni moto provedenog istraživanja, i o kojem se u ovoj knjizi govori, dobrim se dijelom poklapa s mudrom mišlju jednoga gospodina koju je izrekao u domu umirovljenika: „Treba se potruditi. Nije lako. Međutim, svatko to može. Mislim, pogledajte mene, na primjer!“

1

U svakodnevici se kriju i velike stvari

Neke zadatke smatramo teškima, a njihovo ispunjenje vrijednim. Druge, pak, shvaćamo kao dosadne, a njihovo ispunjenje beznačajno. Međutim, i oni zadaci koje smatramo vrijednima najčešće su bazirani na našoj svakodnevici. Vatrogasci godinama uče tehnike spašavanja života i gašenja vatre prije no što jednoga dana zaista budu pozvani upotrijebiti svoje vještine i znanje i spase neku zgradu i ljude u njoj. Bez godina uložениh u svakodnevne zadatke ne bi bilo ni onih trenutaka u kojima katkad ostvarimo velike stvari. Svi se slažu da je ostvarenje duge, zdrave veze veliko postignuće. Ako ste u braku dovoljno dugo, lokalne će novine objaviti vašu sliku i vašu priču. Međutim, ovo je postignuće izgrađeno od gotovo beskrajnoga niza djelovanja, obijenih predanošću svome partneru svakoga dana, sata, trenutka. To u svakom slučaju nije uvijek lako i nagrada nije baš uvijek odmah vidljiva, no žrtvovanje vlastitih trenutačnih interesa i predanost, pažnja i razumijevanje vlastitog partnera su svakodnevni, ali veliki koraci, koji vode k vašem životnom cilju – uspješnoj vezi.

I prije no što su počeli izlaziti Kathy i William su započeli zajedno trenirati. Kasnije, nakon što su se vjenčali, njihov ih je interes i uspjeh u trčanju doveo do toga da si za cilj postave da zajedno trče na Bostonskom maratonu. Nakon tri godine zajedničkog treniranja, rađeći na tom cilju, Kathy se uspjela kvalificirati za nastup na maratonu, a William nije.

William je mogao reagirati na bezbroj načina, a svi bi bili potpuno normalni i potpuno ljudski. Mogao se prepustiti samosažaljenju pa time i sebe i ženu ražalostiti i učiniti da se ona osjeća pomalo krivom zbog toga što je on isključen. Mogao je zamoliti Kathy da priče-ka dok ne budu mogli zajedno trčati. Mogao je prezreti ženino postignuće i pokušati je sabotirati.

„Naravno, velik dio mene je želio da sam ja taj koji će trčati maraton“, priznao je William. „A što sam ja napravio na dan utrke? Pojavio sam se pet, šest mjesta uz stazu i navijao za nju.“ William se odlučio da je podrži, a ne da ju obeshrabri. „Živio sam nekako preko nje. Njezin je uspjeh i moj uspjeh.“

William kaže da se pri zajedničkom treniranju, kao i u zajedničkome životu, u vezi mogu pojaviti ljubomora, zavist i drugi neugodni osjećaji, ali se tada najvažnije sjetiti onoga: „Ako smo svaki dan tim, tada smo tim i na dan utrke. Moramo moći onome drugome dati slobodu i omogućiti mu da razvija vlastite talente. Ne stajati jedno drugome na putu, nego, ako možemo pomoći, a ako ne možemo – samo biti tu.

Sposobnost održavanja otvorene i zdrave komunikacije u vezi povezana je s visokim stupnjem onoga što se smatra velikim karakternim osobinama poput samoobuzdavanja, hrabrosti, velikodušnosti, jakog osjećaj za pravdu i dobrog procjenjivanja.

Fowers, 2001.

2

Pronađite mogućnosti tamo gdje drugi vide prepreke

U svakoj je vezi moguće pronaći dokaze koji govore u prilog tome da će veza cvjetati, isto kao i dokaze koji predviđaju da jednostavno neće uspjeti. Čak i najjače, najbolje veze katkad nailaze na probleme koji daju naslutiti da veza neće potrajati. A čak i u najkrhkijim vezama uvijek se nađe poneki razlog da vjerujete kako će veza na kraju ipak uspjeti. Postavlja se pitanje kojoj ćete vi vrsti dokaza pokloniti više pažnje. Stalna usredotočenost na najslabije točke neke veze oslabit će je. Stalna, pak, usredotočenost na jake strane veze, vezu će ojačati.

Ovo je primjer najviše ljubavi i ođanosti koja nadilazi vjerske, a s njima u vezi i političke razlike: Pam je Židovka, a Adil musliman i u sretnom su braku već više od deset godina.

Adil ovako objašnjava svoje napore da sve ostane u ravnoteži: „Kad razgovaram sa svojom majkom govorim 'mi' za muslimane, a kad razgovaram sa svojom suprugom, onda govorim 'mi' misleći na Židove. Katkad se i zaustavim ne znajući što reći – 'mi ili oni'.“

„Rasprave o politici mogle bi trajati beskonačno“, uzdahnula je Pam. „No ja se uvijek radije usredotočujem na naš život, na stvari koje su ovdje i sada.“

Kad su se upoznali, Adil je želio pozvati Pam na sastanak, ali se bojava da ona možda neće htjeti izaći s njim zato što je musliman.

„Dobro se sjećam napetosti kad sam se dvoumio trebam li joj odmah reći da sam musliman“, rekao je.

„I ja sam o tome mislila i bila sam svjesna razlika“, rekla je Pam. „No mislila sam i da imam snage nositi se s tim.“ Dok su im, s jedne strane, oba roditeljska para pružila veliku podršku, društvena sredina u kojoj su se Adil i Pam odlučili živjeti to nije učinila.

„Ljudi su strašno napeti“, kaže Pam. „Kamo god da se okreneš radi se o Židovima, Arapima, Arapima, Židovima. Ne možeš samo jednostavno biti.“ Bilo je tu mnogih reakcija, kritika i uvreda. Previše da bi im se znao broj.

Odlučni i zaljubljeni Adil i Pam radili su na tome da izgode razlike između židovske i islamske kulture da bi mogli živjeti u nekom međuprostoru. U međuvremenu, zvukovi i znakovi suživota proželi su njihov dom. Na komodi u dnevnoj sobi stoje Kuran i menora, jedno pored drugoga. U obitelji se jednako slave i židovski i muslimanski blagdani.

„Moguće je da i to uspije“, kaže Pamela. „Par koji je istinski vezan može i to preživjeti. Da smo uzimali u obzir samo poteškoće, nikada ne bismo ništa imali. No mi smo uvijek gledali mimo njih, i zato danas imamo sve što je uistinu bitno.“

„Ako naša veza druge može naučiti išta o tome kako pomiriti dva različita svijeta, onda je to sigurno kompromis“, rekao je Adil. „To je ta čarobna riječ.“

U eksperimentu provedenom među parovima koji su se našli u svađi, od polovice se parova tražilo da razgovaraju o najboljim stvarima u svojoj vezi, a od druge polovice da razgovaraju o najgorim stvarima u vezi. Parovima koji su bili usredotočeni na pozitivne strane veze, stupanj stresa se smanjio za 15%, dok je kod parova usredotočenih na negativne strane veze, stupanj stresa porastao za 48%.

Sullivan, 2001.

3

Postavite pravila u slučaju sukoba

Iako u svakoj vezi ima sukoba, broj i ozbiljnost sukoba, od veze do veze, vrlo se razlikuju. Nikada se nećete moći složiti baš oko svega, stoga to nemojte ni pokušavati. Međutim, jedan jako bitan dogovor može vam pomoći da svi sukobi budu manje bolni: unaprijed dogovoren način na koji ćete diskutirati. Nema ničega neobičnog u tome da dvoje ljudi koji su u vezi imaju potpuno različite ideje o tome kako se treba ponašati u slučaju sukoba. Jedni će, čim uoče problem, krenuti na njegovo rješavanje. Drugi će pokušati dati naslutiti o čemu se radi, a da to izravno ne kažu, dok će treći pokušati zaobići temu i izbjegavati razgovor o razlogu sukoba. Do pravoga problema dolazi u trenutku kad dvoje ljudi pokuša prići problemu potpuno različitim pristupima. Jer tada, uz to što se moraju baviti dotičnim problemom, i različitost njihovih pristupa unosi dodatnu napetost. Izjednačite svoje snage u raspravi unaprijed dogovarajući način na koji jedno drugome možete iznijeti ono što vas brine, a da pritom oboje možete sudjelovati.

James Leija zna ponešto o sukobima. On je profesionalni boksač, jedan od najboljih u lakoj kategoriji. „Iako je to boks, ja udaram ljude. No, držim se pravila. Morate imati pravila – jer inače ne bi bilo sporta.“

I u životu se drži istih mjerila. James i njegova supruga Lisa bili su srednjoškolski par prije no što su se vjenčali. Nemaju nikakvih slika sa svog vjenčanja jer je i na taj veliki dan James bio sav plav od

eliminacijskog natjecanja za Američki olimpijski boks. Danas su, uz njegovu karijeru, posvećeni i podizanju svoje djece i obiteljskome psu (bokseru Knucklesu).

Prve su godine bile teške. James se bio kvalificirao, ali je jedva zarađivao toliko novca da mu pokrije troškove treniranja. Lisa je radila kao recepcionistica i plaćala sve ostalo. Vozili su slupani auto. „Nikada, baš nikada se nismo posvađali oko novca jer smo se oboje složili da ima važnijih stvari u životu“, kaže Lisa. „Ali, bilo je gadno“.

Naposljedku je James rekao svom menadžeru Lesteru Bedfordu da si više ne može priuštiti da nastavi s boksom. Bedford ga je preklinjao da se predomisli i dao Lisi za Božić 250 \$. Obitelj Leija je nastavila dalje, mjesec za mjesecom, meč za mečom, nadajući se da će takav život prestati.

Predah je konačno došao s mečom protiv vrhunskog protivnika kad je James pobijedio i potukao tadašnjeg svjetskog prvaka. I prije no što su ga proglasili svjetskim prvakom juniorske lake kategorije, postao je basnoslovno bogat. „Činilo nam se da živimo život iz romana“, kaže Lisa. „Jedva čekaš da vidiš što će se sljedeće dogoditi. Naša je priča fantastična. Nismo se sakrivali jedno pred drugim. Zajedno smo se nosili sa strahovima i s teškim trenucima.“

Danas, umjesto briga oko novca, imaju problema s obožavateljicama. „Djevojke su mu se jednostavno bacale oko vrata dok je dijelio autograme“, sjeća se menadžer Lester. No, i prije nego što su se oko toga posvađali, James je mislio na Lisine osjećaje i odlučio izbjegavati mjesta na kojima bi privlačio previše pozornosti.

„To je sport u kojemu je razvod jednako uobičajen kao i krv u ringu“, kaže Lester. „Međutim, James i Lisa su nekako našli način da jedno drugome budu na prvome mjestu.“

Iako ljudi u svojim vezama mogu upotrijebiti mnoge različite strategije rješavanja sukoba, kad oba partnera imaju istu strategiju, broj njihovih sukoba se smanjuje za 12%, a za 31% im se povećava vjerojatnost da će svoju vezu smatrati zadovoljavajućom.

Pape, 2001.

Svatko može pronaći sretnu vezu

Pokušajte opisati onu vrstu ljudi koju smatrate predodređenom za sretne veze. Kojim se poslom bave? Koliko su stari? Koliko zarađuju? Koliki im je stupanj obrazovanja? Koje su vjere? U svojoj glavi vjerojatno već imate vrlo jasne predodžbe o tome. Međutim, prava istina leži u tome da kakvoća neke veze ne ovisi ni o jednom od ovih čimbenika. Ljudi s najrazličitijim pozadinama imaju sretne veze, jednako tako kao što se susreću i s problemima. Hoće li veza biti ispunjavajuća ili ne ovisi samo o tome *kakvi* ste, a ne o tome *što* ste.

Rick radi u šumarskoj službi u Wyomingu. Za svoju jedinicu kaže da je smještena „Bogu iza leđa“. U gradićima na tom području živi vrlo malo muškaraca i još manje žena.

„Još se uvijek nadam da ću naći pravu ženu i čvrsto vjerujem u to“, kaže Rick, neoženjeni tridesetdvogodišnjak. „To nije samo mašta. Vjerujem u to da postoje srodne duše i da za svakoga postoji prava veza. To je onda kad osjećate da ne možete živjeti bez te druge osobe niti biste to željeli. No istovremeno me to i plaši. Što ako je ne nađem?“

„Ne očekujem da će se to dogoditi odmah“, nastavlja on. „Ovdje nema baš mnogo žena, ali ja znam tko sam i da će ljudima biti zanimljivo ono čime sam se bavio – i kad se vratim u svijet, netko će sigurno htjeti o meni saznati više.“

Na kraju zaključuje: „Nisam vezan ni uz kakve rokove – nisam poput proizvoda na polici koji imaju svoj vijek trajanja. Jednostavno ću

živjeti svoj život i pronaći nekoga. Ne sumnjam u to. Pogledajte samo oko sebe – ljudi svih vrsta neprestano nalaze svoj par i to na najrazličitijim mjestima. Tako ću i ja naći osobu koja mi odgovara.“

Vaša dob, prihodi, obrazovanje i vjera nisu povezani s vjerojatnošću da ćete ostvariti uspješnu vezu.

Koehne, 2000.

5

Ne radi se o tome koliko se jako trudite

„Poradit ću na svojoj vezi.“

„Uložit ću u nju sebe cijeloga.“

Cijeloga života slušamo otrcane fraze o tome kako se treba truditi. Međutim, veliki trud, sam po sebi, ne znači da ćemo i uspjeti. Naprotiv, katkad veliki trud može postati izvorom jake frustracije i patnje kad shvatimo da svi naši napori nisu doveli do toga da veza postane boljom. Na svojoj vezi radite tako da se posvetite smislenim ciljevima koji će doprinijeti njezinu zdravlju i sreći. Umjesto da se svim silama trudite, bavite se vezom staloženo i razumno.

Nicole je o ovome danu maštala cijelog svog života. To je sve o čemu je razmišljala proteklih mjeseci. Svi njeni postupci bili su usmjereni samo na jednu stvar – na sliku savršenog vjenčanja.

Cvijeeće je bilo uvezeno s Novog Zelanda. Prijam je bio priređen u Grand Salonu Essex Housea na Manhattanu. Nicole je imala prekrasnu Cristoffovu vjenčanicu i prsten s četverokaratnim dijamantom koji je blistao na njezinoj lijevoj ruci.

Na dan vjenčanja sve je bilo spremno. Sve osim jednog malog detalja: njezin je zaručnik već bio otišao na medeni mjesec na Tahiti. I to bez nje. Mladenkina je majka gledala „kako se prekrasno vjenčanje pretvaralo u noćnu moru.“ No, Nicole je marširala dalje. Najprije je

prisustvovala prijamu u čast svog *ne-vjenčanja*, a potom se bacila na posao da svoj svijet ponovno vrati u red.

Prijatelji su se pitali nije li razlog neuspjelome vjenčanju to što se ona previše trudila. „Katkad ljudi imaju različite poglede na brak. I na vezu gledaju sasvim različito. Netko možda misli da priznavanjem svoje ljubavi i insistiranjem na vezi pokazuje svoju iskrenost i otvorenost, a onaj drugi se zbog toga može osjetiti prilično pritisnutim“, rekao je neki njen prijatelj. „Trebala je vezu prepustiti njezinu prirodnu tijeku, a ne previše brzati i previše se truditi.“

Ljudi koji kažu da se jako trude poboljšati svoju vezu imaju 33% manje izgleda da budu sretni od ljudi koji kažu da u poboljšanje svoje veze ulažu samo nužne napore.

Hairston, 2001.

6

Nema nikakvog razloga za zavist

Kad razmišljate o svojim potencijalnim partnerima, bez sumnje će vas uzbuditi misao na nekoga tko je vrlo uspješan u svom poslu. Pa ipak, u vezi se ljudi često nađu u situaciji da zavide svom partneru zbog njegova uspjeha. Partnerov uspjeh počinju osjećati kao vlastiti neuspjeh ili, pak, kao njegove bodove u nekoj vrsti natjecanja. To zapravo nema smisla i nikome ne donosi dobrobit. Nije to nikakav trofej biti bolji od svoga partnera. Prava nagrada pripada onima koji odbijaju natjecati se sa svojim partnerima. A nagrada se sastoji od osobnog zadovoljstva i zadovoljstva u vezi.

Kad su se 30-ih godina George Burns i Gracie Allen po prvi put udružili kako bi na pozornici izveli jedan skeč, on je već imao iskustva, a ona je bila sasvim nova u tom poslu. George je bio glavni i Gracie je glumila ozbiljne dijelove dok je on izvodio sve viceve. Bila je to prava katastrofa. „Dresirani tuljani dobiju veći pljesak“, rekao je Burns.

Sljedeće večeri George je preuzeo izvođenje ozbiljnih dijelova, a Gracie je prepustio smiješne dijelove. Ostalo je sve zapisano u povijesti *show businessa*. Ili, kako nam je to George objasnio: „Samo sam je bio pitao za njezina brata, a ona nije prestala pričati sljedećih trideset i osam godina.“

Najprije na pozornici, zatim na radiju, a potom na televiziji, kao životni partneri i partneri na pozornici, Gracie i George igrali su svoje

uloge sve do kraja. Ona smušenu ženu, a on ogorčenog muža. Sve je to vrijeme Gracie, pričajući viceve, bila u centru pažnje, a George joj je pisao skečeve i izmišljao tekstove.

Za Georga Burnsa je bivanje u pozadini, dok je njegova žena pod svjetlima pozornice bila u centru pažnje, bilo jednostavno priznanje njezinoga talenta. „Gracie je imala talent koji je publika voljela. Ja sam imao talent koji nije voljela. Ja sam to znao napisati, a ona je znala kako to izreći.“

„Publika se smijala samo njoj“, dodao je, „no ja sam smatrao da je to u redu, a i dijelili smo plaću, što je također bilo dobro.“

Bili su u braku četrdeset godina sve dok Gracie nije umrla, a George Burns je uvijek naglašavao da je ona bila zvijezda njihovih nastupa. „Gracie uvijek mora biti na prvom mjestu“, govorio je.

Ljudi koji osjećaju potrebu za natjecanjem sa svojim partnerom imaju 37% manje izgleda da budu zadovoljni svojom vezom.
Romero-Medina, 2001.